

Onzichtbare gevolgen bij Parkinson

Karin Kleis en Janny Paarhuis,
Parkinsonverpleegkundigen in de 1^e lijn

Indeling;

- Wie zijn wij?
- Casemanagement Parkinson
- Onzichtbare gevolgen van Parkinson

Casemanagement Parkinson in de 1^e lijn

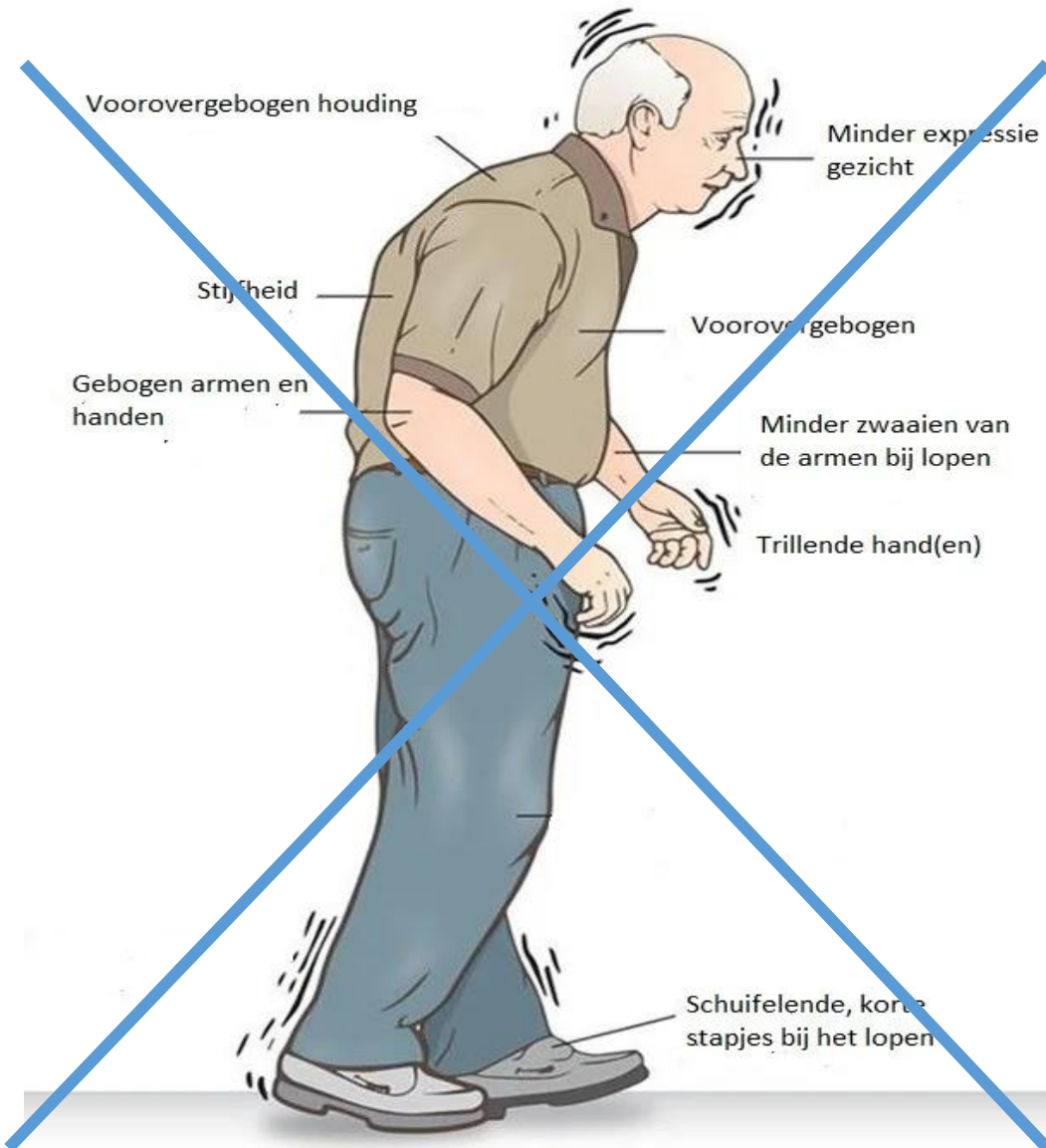
Doelgroep:

Alle complexere Parkinson/Parkinsonisme patiënten, waar meerdere hulpverleners in de eerste lijn betrokken zijn.

Doel:

- Duidelijk aanspreekpersoon voor de patiënt
- Korte communicatielijnen tussen de verschillende disciplines binnen de Parkinson zorg in eerste en tweede lijn door o.a. gebruik OZO verbindzorg
- Een betere onderlinge afstemming en kwalitatief betere zorg voor Parkinsonpatiënt

Onzichtbare gevolgen van Parkinson

Autonome functiestoornissen

Obstipatie

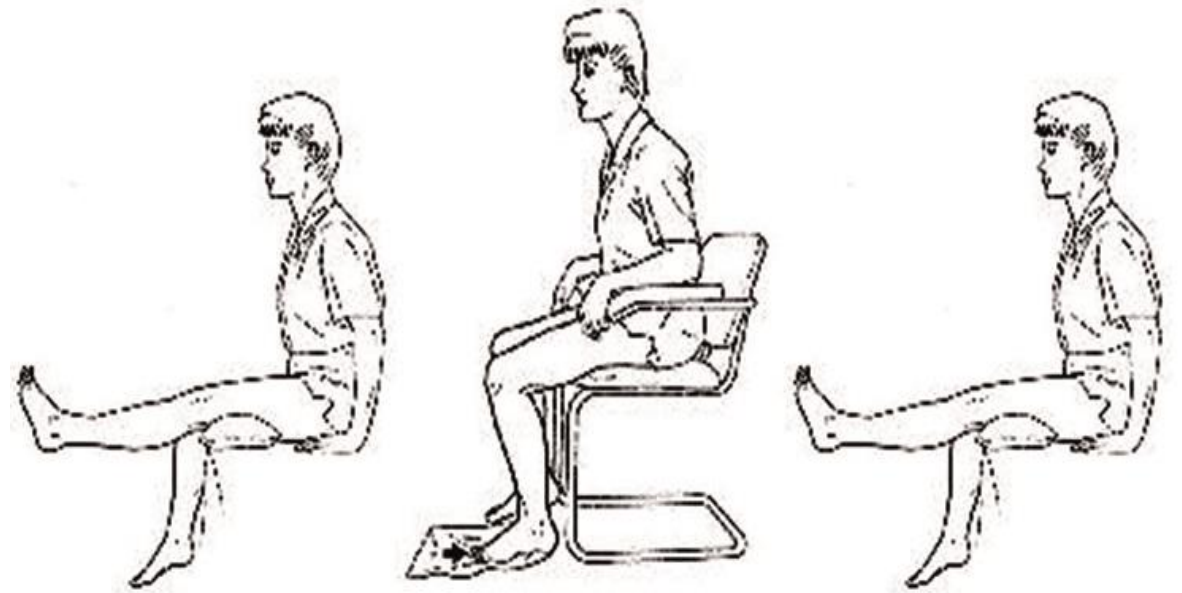
Autonome functiestoornissen

Blaasproblemen

Autonome functiestoornissen

- Orthostatische hypotensie
- Na het eten (postprandiaal)

Autonome functiestoornissen

- Overmatig transpireren
- Droge mond/speekselvloed/slikproblemen /gewichtsverlies

6 tips tegen een DROGE MOND

Als je last hebt van een droge mond voelt dat sowieso vervelend aan, maar het kan ook problemen geven met eten en tandbederf veroorzaken. Praktische tips om ermee om te gaan. Tekst: Chantal van der Leest | Illustratie: Nelleke Verhoef

Een tekort aan speeksel is een lastige kwaal. Toch lopen veel mensen ermee rond zonder dat ze er iets aan doen. "Zonde", vindt tandarts-epidemioloog dr. Casper Bots van De Mondzorgkliniek. Hij is ook initiatiefnemer van het Nederlands Speeksel-

halve tot hele liter aan speeksel en een beetje afname merken we niet. Pas wanneer er de helft minder speeksel is, gaat ons dat opvallen. Toch zijn er volgens Bots wel signalen, zoals rood tandvlees, groeven in de tong of juist een heel gladde tong, speeksel in

Autonome functiestoornissen

- Seksuele stoornissen: hypo of hyperseksualiteit, opwindings- of orgasmestoornis, seksuele belevingsproblemen.
- Gevolgen voor intimiteit in relatie

Sensorische stoornissen

- Pijn
- Warmte en koude sensaties arm, been
- Tintelingen of doof gevoel in vingers, voeten
- Verminderde reuk

Zicht.

- Wazig / dubbel zien door traag werkende oogspieren
- Minder onderscheidend vermogen bij schemerlicht
- Vermogen van onderscheiden van kleuren neemt af
- Droge ogen

Visio en Bartiméus

Energie en slaapstoornissen

- Overmatige slaperigheid overdag
- REM slaapstoornis
- Frequent en langdurig wakker liggen
- Problemen met inslapen

A graphic consisting of four white 'Z's arranged in a diagonal line, representing sleep, set against a dark gray circular background.

Zzzz

Slaap
& Parkinson

In groepje bespreken:

- Herkent u één van de genoemde klachten?
- Waar loopt u tegen aan in het dagelijkse leven?

Het brein als regiekamer

Executieve functies:

- Besluiten nemen
- Flexibiliteit
- Plannen en organiseren
- Tijdsmanagement
- Inzicht
- Initiatief nemen
- Remming van impulsen

Leren en geheugen:

- Geheugenproces: Via zintuigen, context en emotie
- Leidt tot activatie van een geheugenspoor en opslag in werkgeheugen
- Vervolgens wordt het opgeslagen in lange termijn geheugen

Complexe aandacht:

- Mate van aandacht
- Aandacht vasthouden
- Richten: aandacht focussen
- Verdelen: dubbeltaken

*Activiteiten in kleine stukjes
opknippen helpt. Dan is het geen
berg waar ik tegenop zie maar zijn
het overzienbare stapjes.*

Sociale cognitieve functies:

Interpretatie en het reageren op de intenties en het gedrag van anderen

- Verminderde expressie in de communicatie
- Minder aanvoelen van de partner
- Verminderde wederkerigheid in de relatie
- Sociaal terugtrekken
- Omgekeerd: niet goed in kunnen inschatten van sociale normen kan leiden tot onaangepast gedrag

Ik begin meestal wel - oprecht- empatisch, maar heb meer moeite het gesprek op gang te houden en de goede vragen te formuleren, die ik wél in mijn hoofd heb zitten, maar niet zo kan formuleren als ik zou willen. Het gesprek valt dan snel dood.

Soms voelt het net alsof mijn partner het standpunt van mij niet wil horen. Ze komt dan minder empathisch over, terwijl het gewoon de snelheid van informatieverwerking is die hapert. Ze is haar eigen standpunt aan het verwoorden en kan die van mij dan nog niet horen.

Vroeger bedacht hij inderdaad ook spontane dingen (uitjes, attenties, etentjes, enzovoort). Dat is nu echt minder. Laatst nam hij bloemen mee, ik schoot helemaal vol.

Neuropsychiatrie

- Angst en paniek
- Stemningsstoornis
- Depressie
- Wanen
- Hallucinaties
- Verminderde impulscontrole
- Apathie
- Agitatie
- Manie en hypomanie
- Neiging tot verslaving
- delier

In groepje bespreken:

- Herkent u of uw naaste iets van voorgaande problemen?
- Hoe gaat u hiermee om in het dagelijkse leven?

Overzicht 2023

Januari

[Aanspreekpunt & Parkinson](#)

[27 januari 2023 om 16:00](#)

Februari

[Vragenuurtje: Maag- & darmproblemen](#)

[24 februari 2023 om 16:00](#)

Maart

[Invaliditeit & Parkinson](#)

[24 maart 2023 om 16:00](#)

April

[Wereld Parkinson Dag 2023](#)

[7 april 2023 om 16:00](#)

Mei

[Afremmen & Parkinson](#)

[26 mei 2023 om 16:00](#)

Juni

[Diëten & Parkinson](#)

[30 juni 2023 om 16:00](#)

September

[World Parkinson Congress 2023](#)

[29 september 2023 om 16:00](#)

Oktober

[Papa of mama & Parkinson](#)

[27 oktober 2023 om 16:00](#)

November

[Vragenuurtje: Slaap](#)

[24 november 2023 om 16:00](#)

December

[Nieuwe ontwikkelingen & Parkinson](#)

[22 december 2023 om 16:00](#)

